

POSTANOWIENIE

Dnia 2 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu XI Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Jolanta Sikorska
-----------------	----------------------

Protokolant:	St. Sekr. Sąd. Mirosława Prusaczyk
--------------	------------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2018 r. w Toruniu na rozprawie sprawy z wniosku M. G. z udziałem H. Ś. (1) o dział spadku po J. G. oraz zniesienie współwłasności;

postanawia:

I. ustalić, że w skład spadku po H. G. (1) zmarłej 10 marca 2014 w W., ostatnio stale zamieszkałej w T., wchodzi udział w wysokości $\frac{1}{2}$ (jednej drugiej) części w ograniczonym prawie rzeczowym w postaci spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w T. przy ul. (...), znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T., dla którego nie założono księgi wieczystej, a wartość udziału wynosi 83.700,- zł (osiemdziesiąt trzy tysiące siedemset zł);

II. ustalić, że w skład spadku po J. G. zmarłym 17 czerwca 2014 w W., ostatnio stale zamieszkałym w T., wchodzi ograniczone prawo rzeczowe w postaci spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w T. przy ul. (...), znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T., dla którego nie założono księgi wieczystej, wartości 167.400,- zł (sto sześćdziesiąt siedem tysięcy czterysta zł);

III. na poczet schedy spadkowej M. G. należnej mu po ojcu J. G. zaliczyć darowiznę w kwocie 4.500,- zł (cztery tysiące pięćset zł);

IV. dokonać działu spadku po J. G. w ten sposób, że ograniczone prawo rzeczowe opisane w punkcie II postanowienia przyznać na wyłączną własność w całości uczestniczce H. Ś. (1);

V. ustalić, że uczestniczka H. Ś. (1) poniosła po 10 marca 2014 koszty utrzymania spadku oraz koszty pogrzebu w łącznej kwocie 24.668,90 zł (dwadzieścia cztery tysiące sześćset sześćdziesiąt osiem 90 / 100 zł);

VI. zasądzić od uczestniczki H. Ś. (1) na rzecz wnioskodawcy M. G. kwotę **69.115,55 zł (sześćdziesiąt dziewięć tysięcy sto piętnaście 55 / 100 zł)** tytułem rozliczenia udziału wnioskodawcy w spadku po ojcu oraz darowizny (pkt III postanowienia), kosztów utrzymania spadku i kosztów pogrzebu (pkt V postanowienia), płatne w terminie sześciu miesięcy od daty prawomocności postanowienia, z ustawowymi odsetkami do dnia zapłaty na wypadek opóźnienia w płatności;

VII. zasądzić na rzecz Skarbu Państwa (kasy Sądu Rejonowego w Toruniu) od uczestniczki H. Ś. (1) 623,41 zł (sześćset dwadzieścia trzy 41 / 100 zł) tytułem kosztów postępowania w sprawie;

VIII. z roszczenia zasądzonego na rzecz wnioskodawcy M. G. w punkcie VI postanowienia ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (kasy Sądu Rejonowego w Toruniu) 623,42 zł (sześćset dwadzieścia trzy 42 / 100 zł) tytułem kosztów postępowania w sprawie;

IX. ustalić, że w pozostałym zakresie każda ze stron postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt XI Ns 3123/16

UZASADNIENIE

W dniu 21 grudnia 2016r. wnioskodawca M. G. złożył do tutejszego Sądu wniosek o dział spadku i zniesienie współwłasności po rodzicach: H. G. (1)

i J. G. (k.2-3). Wskazano wówczas, że w skład spadku wchodzi: spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego, niemającego założonej księgi wieczystej, położonego w T., przy ul. (...), a także pieniądze w kwocie 18.417,15zł, zgromadzone na rachunku bankowym. Mieszkanie według wnioskodawcy ma wartość 215.368,00 zł. Wnioskodawca, jako uczestniczkę postępowania, wskazał swoją siostrę H. Ś. (1), wnosząc, aby to jej zostało przyznane mieszkanie z obowiązkiem spłaty na jego rzecz. W uzasadnieniu wniosku podniesiono, że uczestniczka, po śmierci rodziców, wypłaciła kwotę 18.417,15 zł, a także otrzymała zasilek pogrzebowy. Wobec powyższego, należny M. G. udział spadkowy wyraża się, zdaniem wnioskodawcy, łączną kwotą 116.892,57 zł.

W odpowiedzi na wniosek z dnia 21 lutego 2017r. (k.40-42), uczestniczka H. Ś. (1) wniosła o dokonanie działu spadku po J. G. – swoim ojcu, przez przyznanie jej spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, zasądzenie z tego tytułu na rzecz wnioskodawcy spłaty w kwocie 60.500 zł, ale także o zaliczenie na schedę spadkową darowizn dokonanych na rzecz M. G. przez rodziców, oraz

o zasądzenie od wnioskodawcy na jej rzecz, kwoty 13.781,43 zł tytułem zwrotu nakładów na przedmiot spadku.

W uzasadnieniu odpowiedzi wskazano, że H. G. (1) zmarła w dniu 10 marca 2014r., a spadek po niej, w całości, na podstawie testamentu nabył jej mąż J. G.. J. G. zmarł w dniu 17 czerwca 2014r. i od tego czasu to wyłącznie uczestniczka zajmowała się mieszkaniem oraz czyniła nakłady na rzecz majątku spadkowego. Uczestniczka wskazała, że nie kwestionuje sposobu dokonania działu spadku, zaproponowanego we wstępnej części wniosku, zobowiązuje się do spłaty wnioskodawcy, jednakże według niej, kwota należna wnioskodawcy w rzeczywistości powinna być znacznie niższa, gdyż wartość mieszkania, według stanu na dzień otwarcia spadku po ojcu, nie przekraczała 130.000 zł. Uczestniczka twierdziła, że do dnia 12 grudnia 2016r. wydatkowała na majątek spadkowy kwotę 27.562,86 zł, która to kwota powinna podlegać rozliczeniu. H. Ś. (1) w całości poniosła koszty pogrzebu, postawienia nagrobka, a także koszty związane z opieką nad ojcem do czasu jego śmierci (zapewniała mu leczenie, pomoc medyczną, utrzymanie) Wskazała, że to wyłącznie ona ponosiła wszelkie koszty związane z eksploatacją mieszkania w zasobach spółdzielni i koszty remontu, które to wydatki także winny zostać obecnie rozliczone.

Uczestniczka wskazała również, że wnioskodawca otrzymał od rodziców darowizny w kwocie 9000 zł, natomiast kwota 18.417,15 zł, zgromadzona na rachunku bankowym została przez nią wypłacona po śmierci rodziców, gdyż stanowiła zapis bankowy, o jakim mowa w art. 56 prawa bankowego, niewchodzący do spadku.

Na rozprawie w dniu 4 kwietnia 2017r. (k.82v) wnioskodawca wniósł o potraktowanie wkładu bankowego, wypłaconego na podstawie art. 56 prawa bankowego, jako darowizny i doliczenie go do masy spadkowej. Na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2018r. (k.181) strony ostatecznie podtrzymały swoje stanowiska wyrażone w dotychczasowych pismach procesowych.

Sąd ustalił co następuje:

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2015r. Sąd Rejonowy w Toruniu w sprawie XI Ns 2272/14, stwierdził w punkcie pierwszym, że spadek po H. G. (1) zmarłej dnia 10 marca 2014r., na podstawie testamentu notarialnego z dnia 9 listopada 2001r. nabył w całości jej mąż J. G.. W punkcie drugim postanowienia Sąd stwierdził, że spadek po J. G., zmarłym dnia 17 czerwca 2014r., na podstawie ustawy nabyły jego dzieci H. Ś. (1) i M. G. w 1/2 części każde z nich. Postanowienie uprawomocniło się dnia 2 lutego 2015r.

(dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 12 stycznia 2015r. sygn. akt XI Ns 2272/14, k.5, bezsporne)

W skład spadku po J. G. wchodzi spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...), przy ul. (...) w T.. Mieszkanie znajduje się na IV piętrze, składa się z trzech pokoi, kuchni, łazienki i przedpokoju, o łącznej powierzchni użytkowej 48m². Ograniczone prawo rzeczowe wyczerpuje cały majątek spadkowy. Lokal należy do zasobów Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T.. H. G. (1) jest członkiem Spółdzielni, dzięki czemu ponosi niższe opłaty związane z korzystaniem z mieszkania.

(dowód: zaświadczenia k. 51-52, bezsporne)

Wartość rynkowa spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego według jego stanu na marzec i czerwiec 2014r., a według cen z listopada 2017r. (data wyceny) wynosi 167.400,00 zł.

(dowód: opinia biegłego k.156-167)

M. G. otrzymał dwukrotnie od swoich rodziców darowizny (w roku 1999 i 2010) w łącznej kwocie 9000 zł. Zaliczeniu na schedę spadkową podlega darowizna w kwocie 4500 zł, jako dokonana przez ojca wnioskodawcy. Darowizny w takiej wysokości nie stanowiły darowizn zwyczajowo przyjętych w środowisku spadkodawców. H. G. (1) pobierała w ostatnim okresie przed śmiercią emerytury w wysokości niewiele ponad 1100,- zł netto (wcześniejsze emerytury były niższe), zaś J. G. – poniżej 1.900,- zł. Ze wskazanych świadczeń spadkodawcy pokrywali koszty ZUS oraz koszty bieżącego utrzymania. J. G. darował synowi kwotę stanowiącą ponad dwukrotność jego emerytury. Innych darowizn w takiej wysokości na rzecz M. G. wskazujących na zwyczaj w tym zakresie nie wykazano

(dowód: dokumenty k. 54, pismo ZUS k. 125, wyciąg operacji na koncie H. G. k. 12 – 27)

W dniu 8 lipca 2014r. uczestniczka H. Ś. (1) wypłaciła z rachunku bankowego prowadzonego dla H. G. (1) w Banku (...) kwotę 24.311,92 zł. Wypłata stanowiła realizację dyspozycji wkładu na wypadek śmierci posiadacza, zgodnie z art. 56 prawa bankowego. Kwota ta nie weszła do spadku H. G. (1), nabytego w całości przez J. G..

(dowód: informacja Banku k.80-81)

Uczestniczka H. Ś. (1) zajmowała się rodzicami, do czasu ich śmierci, m.in. zapewniała im opiekę, utrzymanie, a także ponosiła koszty leczenia. Po śmierci urządziła obojgu rodzicom pogrzeby oraz postawiła wspólny nagrobek. Uczestniczka ponosiła koszty związane z utrzymaniem mieszkania w T. w kwocie 14.791.08 zł; opłatę członkowską na rzecz spółdzielni w kwocie 672 zł, koszt nagrobka wyniósł 7000 zł (k46), koszty pogrzebów – 10.500 zł (k.49-50), aparat słuchowy dla J. G. 1980 zł (k.68) koszty leków k/ 70-75, rachunki (k. 92-116). Uczestniczka otrzymała zasiłek pogrzebowy po śmierci każdego z rodziców w kwotach po 4000 zł.

(dowód: zeznania uczestniczki, dokumenty k. 46-76, bezsporne)

Sąd ustalił, że H. Ś. (1) poniosła po 10 marca 2014r. koszty utrzymania spadku oraz koszty pogrzebu w łącznej kwocie 24.668,90 zł. Na wskazaną sumę złożyły się :

1. opłata członkowska uiszczona 19. II. 2015 na rzecz spółdzielni w wysokości 672,- zł, dzięki której H. Ś. (2) uzyskała obniżkę czynszu za spadkowy lokal z 1,91 zł za 1m2 lokalu do 1,38 zł za 1 m2 lokalu, dając oszczędność ponad 700,- zł w ciągu około czterech lat (k. 53, wysokość przyznana przez wnioskodawcę k. 82, pismo spółdzielni k. 129 i k. 147 – 148);
2. 14.791,- zł z tytułu czynszu za lokal, rozliczenia wody, ogrzewania, **remontu instalacji c. w.** (po 37,- zł) oraz **kosztu wykupu gruntu przypadającego na lokal** (w wysokości 0,32 zł od 1 m2 lokalu), przy czym za okres marzec – kwiecień 2014 rozliczamy tylko połowę opłat (1.160,72 : 2 = 580,36 zł) ponieważ w tym okresie J. G. jeszcze żyje a zatem spadek stanowi tylko udział w wysokości 1/2 części w lokalu;
3. 340,99 zł koszt prądu za okres po śmierci obojga spadkodawców (rachunki opłat za prąd : k. 104 – 105 - 40,99 zł – za VII-IX. 2014; k. 106 - 25,53 zł za IX-XI. 2014, k. 107 – 1,97 zł za III-V. 2015, k. 108 – 13,16 zł za V-VII. 2015, k. 109 – 34,07 zł za VII. 15 – I. 16, k. 110 – 11,17 zł za II-III. 16; k. 111 – 28,84 zł za I-III. 15, k. 112 – 11,20 zł za IV-V. 16, k. 113 – 11,20 zł za VI-VII. 16, k. 114 – 56,50 zł za VIII-IX. 16, k. 115 – 90,57 zł z X. 2016, k. 116 – 15,88 zł za XI. 14 – I. 15);
4. 659,83 zł opłaty za gaz za okres po śmierci spadkodawcy (rachunki opłat : k. 92 - 124,05 zł za okres X-XII. 14, k. 92(1) 93 – 125,05 zł za okres VI-VIII. 16, k. 94 – 95 - 125,05 zł za okres VIII-X. 14, k. 96 – 125,05 zł za okres XII. 14 – II. 15; k. 98 – 40,44 zł za okres IX- XI. 15, k. 97 i 99 – 31,94 zł za okres VIII-IX. 15, k. 100 – 40,44 zł za okres XI. 15 – I. 16, k. 101 – 17,54 zł za okres XII. 16 – II. 17, k. 102 – 17,54 zł za okres X-XII. 16, k. 103 – 1,73 zł za okres VIII-X. 16);
5. 1.205,- zł tytułem opłat kościelnych związanych z pochówkiem rodziców (kopie rachunków k. 47);
6. 7.000,- zł tytułem kosztów nagrobka (rachunek k. 46).

Sąd zważył co następuje.

Na wstępie należy zauważyć, że w ocenie Sądu bezprzedmiotowe byłoby dokonywanie działu spadku po H. G. (1), gdyż spadek po niej w całości, na podstawie testamentu, przypadł jej mężowi J. G.. Niezasadne byłoby aktualnie znoszenie współwłasności między byłymi małżonkami, gdyż jedynym tytułem, z którego wynika wspólność majątku spadkowego między wnioskodawcą, a uczestniczką jest obecnie spadkobranie po J. G..

Stan faktyczny w sprawie ustalony został na podstawie dowodów z dokumentów przedstawionych przez strony postępowania, w szczególności zaświadczeń Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w T., a także dopuszczonej przez Sąd opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania wartości nieruchomości. Pewne znaczenie miały również zeznania uczestniczki oraz świadków, którym to zeznaniom, co do zasady należał się przymiot wiarygodności. Zeznania nie miały jednak pierwszorzędного znaczenia i nie były decydujące dla decyzji Sądu. W niniejszej sprawie stan faktyczny w przeważającej części pozostawał bezsporny. Wnioskodawca i uczestniczka przedstawili zgodny sposób dokonania działu spadku, pozostając w sporze odnośnie wysokości należnych spłat.

Pomiędzy stronami istniał przede wszystkim spór odnośnie wartości spółdzielczego prawa do lokalu podlegającego działowi, co wprost rzutowało na wysokość spłaty przypadającej wnioskodawcy. W tym zakresie Sąd uznał za konieczne zasięgnięcie opinii biegłego rzeczoznawcy, który określił wartość spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego na kwotę 167.400zł. Żadna ze stron nie kwestionowała opinii biegłego.

Sąd oparł się również na dowodach z dokumentów przedstawionych przez wnioskodawcę i uczestniczkę. Prawdziwość i treść dokumentów (zaświadczeń) nie była w większości kwestionowana przez żadne z nich. Jedynie wnioskodawca podważył wiarygodność oświadczenia o kosztach zorganizowania przez uczestniczkę styp po rodzicach. Wobec faktu, że uczestniczka nie dysponowała

dowodami faktycznego poniesienia przez siebie kosztów organizacji takich uroczystości, w postaci rachunków lub faktur, Sąd nie mógł uwzględnić takiego wydatku i musiał potraktować go jako niewykazany w sposób należyty, z negatywnymi konsekwencjami dla uczestniczki postępowania.

Sporną okolicznością w sprawie była także ocena, czy wypłata przez uczestniczkę kwoty 24.311,92 zł tytułem tzw. zapisu bankowego winna wchodzić do spadku, czy też nie. W tym zakresie przepisy art. 56 ust 1 i 5 prawa bankowego nie pozostawiają wątpliwości co do tego, że kwota pieniędzy pozostająca na rachunku bankowym, przekazana do dyspozycji określonej osobie na wypadek śmierci posiadacza takiego rachunku, nie wchodzi do spadku po posiadaczu rachunku. W świetle kategorycznego brzmienia tego przepisu bezpodstawne było stanowisko wnioskodawcy domagającego się doliczenia tej kwoty do spadku jako darowiznę dokonanej za życia przez spadkodawców na rzecz uczestniczki, wobec czego podlegającą zaliczeniu na schedę spadkową jej przypadającą. Tego typu rozwiązania byłyby niezgodne z jasnymi przepisami prawa bankowego, wyłączającego z masy spadkowej kwotę pozostającą na rachunku bankowym i objętą wskazaną dyspozycją spadkodawcy. Na marginesie można jedynie zauważyć, że kwota ta nie przekraczała wyznaczonej przez ustawodawcę 20 - krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o jakiej mowa w ustępie 2 art. 56, dlatego w całości została przez Sąd oceniona jako odpowiadająca wymogom prawa bankowego i tym samym nie wchodziła do masy spadkowej.

Z kolei faktyczne darowizny dokonane na rzecz wnioskodawcy podlegały doliczeniu do masy spadkowej, gdyż Sąd nie uznał aby można je zakwalifikować jako zwyczajowo dokonywane w konkretnym środowisku. Rodzice wnioskodawcy nie byli ludźmi na tyle zamożnymi, aby kwota 9000 zł była kwotą drobną, zwyczajowo wręczaną dzieciom. Wskazują na to jednoznacznie wysokości świadczeń emerytalnych jakie otrzymywali. Wręcz przeciwnie stanowiła ona znaczny wydatek – kilkukrotność emerytury.

Sąd miał na uwadze, że jedynie połowa łącznej kwoty darowizn może podlegać zaliczeniu na schedę spadkową wnioskodawcy, przyjmując, że z majątku wspólnego każde z małżonków darowało synowi po 4500 zł. Wobec braku podstaw do dokonywania działu spadku po H. G. (1), jako zmarłej przed swoim mężem, i nie pozostawiającej odrębnego substratu majątku podlegającemu odrębnemu podziałowi, Sąd ocenił, że jedynie darowizna dokonana przez ojca wnioskodawcy może zostać zaliczona przy określaniu wysokości spłat należnych mu od uczestniczki z tytułu działu spadku, jaki stanowiło spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego.

Sąd w całości podzielił wnioski opinii biegłego odnośnie wartości spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. W ocenie Sądu opinia sporządzona została rzetelnie i fachowo, nie budziła wątpliwości. Biegły w sposób szczegółowy przedstawił tok swojego rozumowania, obszernie uzasadniając, jak doszedł do wniosku, że nieruchomości na dzień śmierci spadkodawcy była warta kwotę wskazaną w opinii. Podkreślić należy, że opinia, mimo istotnych rozbieżności między zaprezentowanymi w toku postępowania stanowiskami obu stron, nie była przez żadną z nich kwestionowana.

Wspólność majątku spadkowego jest traktowana jako stan przejściowy, jej zniesienie może nastąpić w każdym czasie, na żądanie uprawnionych, w formie działu spadku. Dział spadku regulują [art. 1037-1046 kc](#), w tym zakresie także stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności w częściach ułamkowych ([art. 210-212 oraz 220 kc](#)) oraz przepisy regulujące postępowanie w sprawach o zniesienie współwłasności ([art. 680-689, 606-608, 617-625, 1066-1071 kpc](#)). W zasadzie dział spadku może nastąpić na podstawie zgodnego wniosku współspadkobierców ([art. 687 kpc](#)), o ile zaproponowany sposób podziału nie sprzeciwia się prawu i zasadom współżycia społecznego, ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1998 r., I CKU 68/98). Żądanie działu spadku i zniesienia współwłasności jest ustawowym prawem współwłaścicieli o tak podstawowym charakterze, iż co do zasady nie może być uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, bowiem z samego założenia współwłasność jest nietrwała i każdy ze współwłaścicieli musi liczyć się z możliwością jej zniesienia także w sposób, który może pozbawić go prawa do rzeczy lub je ograniczyć. Dlatego też w zasadzie nie można oddalić wniosku o zniesienie współwłasności

z powołaniem się na postanowienia art. 5 kc np. z tego powodu, że przedmiot działu jest niepodzielny, a spadkobierca nie ma możliwości spłaty drugiego spadkobiercy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 1990 r., III CZP 15/90, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2002 r., I CKN 249/00). Dział spadku może nastąpić w dwojaki sposób, bądź na mocy umowy zawartej pomiędzy wszystkimi spadkobiercami, bądź na mocy orzeczenia Sądu (art. 1037 § 1 kc). Skutkiem działu jest uregulowanie stosunków pomiędzy współspadkobiercami w zakresie składników spadku. W postępowaniu o dział spadku Sąd nie dzieli długów spadkowych. Od chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą odpowiedzialność za długi spadkowe w stosunku do wielkości udziałów (art. 1034§2 kc). W postępowaniu o dział spadku Sąd ma obowiązek z urzędu ustalić skład i wartość spadku ulegającego podziałowi (art. 684 kpc).

W niniejszej sprawie bezspornym było, że w skład spadku po J. G. wchodzi wyłącznie spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego przy

ul. (...) oraz w T.. Bezsporny był również sposób działu spadku

– zaproponowany już we wniosku (k. 2).

Zgodnie z art. 1035 kc jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom, do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy

o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów Tytułu VIII Księgi czwartej Kodeksu cywilnego „Wspólność majątku spadkowego i dział spadku”. Art. 211 kc stanowi, że każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości. Zgodnie z art. 212§1 zd. 1 kc jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądu, wartość poszczególnych udziałów może być wyrównana przez dopłaty pieniężne. Art. 212§3 kc stanowi, że jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. W razie rozłożenia dopłat i spłat na raty terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać lat dziesięciu. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd na wniosek dłużnika może odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych.

Wartość podlegającego działowi spadku wynosi 167.400 zł, natomiast udziały dwojga spadkobierców w spadku, są równe i wynoszą po 1/2 części. Każdy z udziałów wyraża się kwotą 83.700 zł.

Całości poniesionych przez uczestniczkę kosztów utrzymania majątku spadku

i kosztów pogrzebu, po 10 marca 2014r., nie zaś nakładów, wyraża się kwotą 24.668,90 zł.

Uczestniczka w sposób należyty wykazała poniesione wydatki. Sąd uwzględnił przy wydatku związanego z organizacją styp oraz kosztów obu pogrzebów w zakresie wykraczającym poza zasiłki pogrzebowe (5.300 – 4000 i 5.200 – 4000) bowiem, na okoliczność czego nie przedłożono rachunków a wnioskodawca zakwestionować oświadczenia w tym zakresie.

Sąd ustalił należną wnioskodawcy dopłatę w następujący sposób : do wartości spadkowej nieruchomości tj. sumy 167.400 zł dodajemy wartość podlegającą zaliczeniu darowizny tj., kwotę 4.500 zł. Otrzymujemy wartość spadku podlegającą rozliczeniu pomiędzy stronami tj. 171.900 zł. Strony nabyły spadek po ojcu po połowie, dlatego ich udziały w nim winny wynieść po 85.950,- zł (171.900 : 2). Uczestniczka H. Ś. (2) otrzymała nieruchomość wartą 167.400,- zł a więc 81.450,- zł więcej niż jej udział w spadku (167.400 – 85.950 = 81.450). Powinna jednak odzyskać połowę (stosownie do swego udziału w spadku po ojcu) kosztów utrzymania nieruchomości spadkowej tj. połowę sumy 24.668,90 zł czyli 12.334,45 zł. Jeśli od kwoty 81.450 zł, o którą przyznany jej spadek przekracza jej udział w nim, odejmiemy 12.334,45 zł jaką winna „odzyskać” od wnioskodawcy, otrzymamy 69.115,55 zł zasądzoną od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy w pkt VI orzeczenia.

Sąd zasądził więc od uczestniczki na rzecz M. G. kwotę 69.115,55zł tytułem należnej mu spłaty.

Sąd w myśl art. 212 § 3 kc ustalił 6 miesięcy termin dla spłaty należnej od H. Ś. (1) kwoty, mając na uwadze, że jest to termin wystarczający na zorganizowanie środków finansowych potrzebnych do dokonania spłat.

Sąd obciążył strony wydatkami postępowania, na które składał się przede wszystkim koszt opinii biegłego rzeczoznawcy, sporządzonej w celu określenia wartości rynkowej, podlegającemu podziałowi, prawa. Koszt sporządzenia opinii wyniósł 1533,60zł (k.168), wobec Sąd rozdzielił ten wydatek między współwłaścicieli stosownie do wielkości ich udziałów w spadku.

W zakresie kosztów postępowania Sąd rozstrzygnął na mocy art. 520§1 kpc uznając, że każda ze stron winna ponieść koszty postępowania stosownie do swojego udziału, dzieląc przy tym w całości pogląd wyrażony w rozstrzygnięciu Sądu Najwyższego

w sprawie sygn. akt III CZ 46/10 z dnia 19 listopada 2010 r. (publik. w Biuletynie SN nr 1 z 2011 r.), zgodnie z którym, w sprawach tzw. działowych nie zachodzi przewidziana w art. 520 § 2 i 3 kpc sprzeczność interesów tych uczestników, którzy domagają się podziału, niezależnie od tego, jaki sposób podziału postulują i jakie wnioski składają w tym względzie.